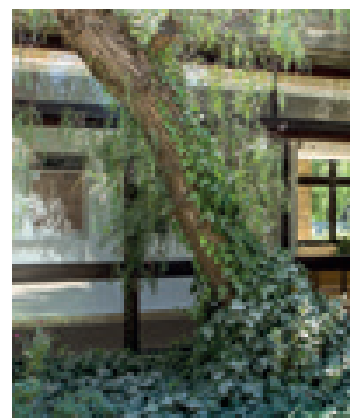

7 פעילויות נוספות לקידום מטרותיה של האקדמיה

בשער פרק זה:
מבט מגן המדע אל המבואה הפנימית שבבניין האקדמיה

7 פעילויות נוספות לקידום מטרותיה של האקדמיה

7.1 < האקדמיה הצעירה הישראלית

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים הצטרפה למגמה הרווחת בעולם והקימה בנובמבר 2012 את האקדמיה הצעירה הישראלית. האקדמיה הצעירה פועלת עצמאית, בגיבויה ובסיועה של האקדמיה הלאומית. את החברים החדשים בוחרים

האקדמיה הצעירה הישראלית
الأكاديمية الشابة الإسرائيلية
THE ISRAEL YOUNG ACADEMY

חברי האקדמיה הצעירה על פי תקנון מוסכם. חברי וחברות האקדמיה הצעירה הם אנשי ונשות מדע מצטיינים מהשורה הראשונה ובולטים בתחומם, המחויבים למעורבות ציבורית-חברתית פעילה בנושאים הקשורים בענייניה של האקדמיה. בחירת החברים נעשית מתוך שאיפה לשמור על איזון דיסציפלינרי ועל ייצוג הולם של האוכלוסייה והקהילייה המדעית בישראל בכפוף לעקרון המצוינות כתנאי קובע לצד עקרון המחויבות. כהונת החברים והחברות היא לתקופה קצובה של ארבע שנים.

במטרותיה של האקדמיה הצעירה קידום הקשר בין המערכת האקדמית בישראל לקובעי המדיניות ולחברה, קידום מעמד המדען והמדענית הצעירים בישראל, קידום יכולות מדעיות והתמודדות עם סוגיות בעלות חשיבות לאומית ובין-לאומית.

בשנת 2017 בחרה האקדמיה הצעירה תשעה חוקרים וחוקרות חדשים: פרופ' השאם אבר-ריא, פרופ' עמית ברנשטיין, ד"ר נטשה גורדינסקי, פרופ' תמי גיגר, פרופ' תומר וולנסקי, ד"ר קרן וינשל, פרופ' ערן ירב, פרופ' ליאת קוזמא ופרופ' מיכל שרון.

לאקדמיה הצעירה ועד מנהל, הנבחר באספה הכללית של האקדמיה הצעירה, ובו שלושה חברים מתחומי דעת שונים: פרופ' ערן בוכבינדר – יו"ר, פרופ' מונא חורייכסאברי וד"ר אודי זומר. הוועד המנהל מופקד על עידוד יוזמות ופעולות הנדרשות להשגת מטרות האקדמיה הצעירה; פיתוח תוכנית אסטרטגית; יישום החלטות האקדמיה הצעירה; ריכוז תוכניות ופעילויות, אישורן ותקצובן; קיום קשר עם האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ועם גופים מרכזיים במערכת האקדמית והציבורית.

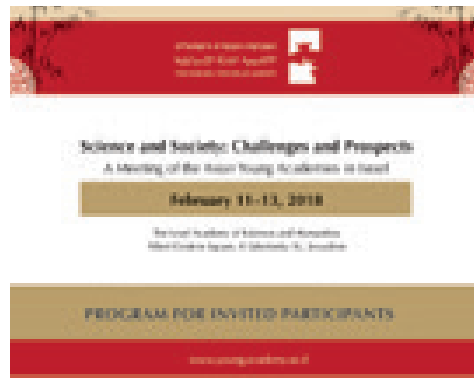

קבלת חברים חדשים ופרדה מחברים פורשים (מכון ויצמן למדע, יוני 2017)

במסגרת האקדמיה הצעירה פועלות כמה ועדות בתחומים שונים:

ועדת קשרי חוץ

הוועדה פועלת לחיזוק הקשרים עם האקדמיות הצעירות בעולם. בפברואר 2018 התקיים כינוס של האקדמיות הצעירות האסייתיות בירושלים בנושא "מדע וחברה: אתגרים וסיכויים", והשתתפו בו חוקרים וחוקרות צעירים מצטיינים ממגוון ארצות באסיה – יפן, הודו, טייוואן, תאילנד, קוריאה, סין ועוד. במושב הכינוס הציגו המשתתפים את מחקריהם בתחומי מדעי הטבע, הטכנולוגיה, מדעי הרוח ומדעי החברה. עוד נערכו דיוני שולחנות עגולים, ובהם בחנו החוקרים את האפשרויות להנגיש את המחקר המדעי לקבוצות רחבות יותר בחברה וציינו את מחויבותם לנושא. אורחת הכבוד בכינוס והמרצה הראשית הייתה פרופ' עדה יונת, כלת פרס נובל בכימיה לשנת 2009 וחברת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. חברי ועדת הכינוס הם פרופ' ליאת איילון – יו"ר, פרופ' ניסים אוטמזגין, ד"ר אודי זומר, פרופ' מונא חורי-כסאברי, פרופ' דן פאר ופרופ' יובל פלדמן.

הזמנה לכינוס האקדמיות האסייתיות

ועדת מרכזי כתיבה

הוועדה מקדמת את הקמתה וביסוסה של רשת לאומית של מרכזי כתיבה במוסדות האקדמיים בישראל. הוועדה הקימה את פורום מרכזי הכתיבה, הנפגש פעמיים בשנה, ובו נציגות לכל אוניברסיטה. הוועדה נפגשה גם עם יו"ר ות"ת פרופ' יפה זילברשץ בניסיון לרתום את ות"ת לנושא חשוב זה. פעילות הוועדה הביאה לכמה שינויים במוסדות האקדמיים, למשל במכון ויצמן התקיימה סדנת פיילוט מוצלחת שהעביר ה-CLE (Center for Language Excellence) השייך לאוניברסיטת תל אביב; באוניברסיטת בר-אילן נפתח קורס כתיבה באנגלית לעשרה דוקטורנטים להנדסה בהנחייתם של מרצה מומחה בכתיבה באנגלית וחבר האקדמיה הצעירה ומרצה בפקולטה להנדסה פרופ' אבי צדוק; בפקולטה למשפטים בבר-אילן יתקיים פיילוט דומה, אך בעברית. פעילות הוועדה בפורום מרכזי הכתיבה סייעה גם לטכניון במאמציו המתמשכים להקמת מרכז כתיבה, והמרכז נפתח במרס 2018. חברי הוועדה הם פרופ' ערן בוכבינדר – יו"ר, ופרופ' אלישבע באומגרטרן.

ועדת תקשורת

הוועדה עמלה על חיזוק הקשר בין האקדמיה הצעירה לתקשורת ולציבור. בשנה האחרונה השיקה הוועדה סמליל (לוגו) תלת-שפתי והקימה דף פייסבוק לאקדמיה הצעירה. הוועדה גם מתכננת יום עיון בנושא "דרכים ופלטפורמות להנגשת ידע אקדמי" וסדנת תקשורת המדע לדוקטורנטים מצטיינים. כמו כן מדור "חוקרים פרטיים", ביוזמת פרופ' מיכל שרון, בסיוע פרופ' אילת ברעם צברי ובשיתוף Ynet, מפרסם אחת לשבוע תמונה המשקפת עשייה מהתחום המדעי, מלווה בהסבר של המדען הרלוונטי. יוזמה זו מנגישה את המדע לציבור הרחב. חברי הוועדה הם פרופ' אילת ברעם-צברי – יו"ר, פרופ' נעם אליעז, ד"ר ספי הנדלר, ד"ר אודי זומר, פרופ' ערן יהב, פרופ' ליאת קוזמא, ד"ר יעל שטרנהל ופרופ' מיכל שרון.

ועדת השאלה בין-ספרייתית

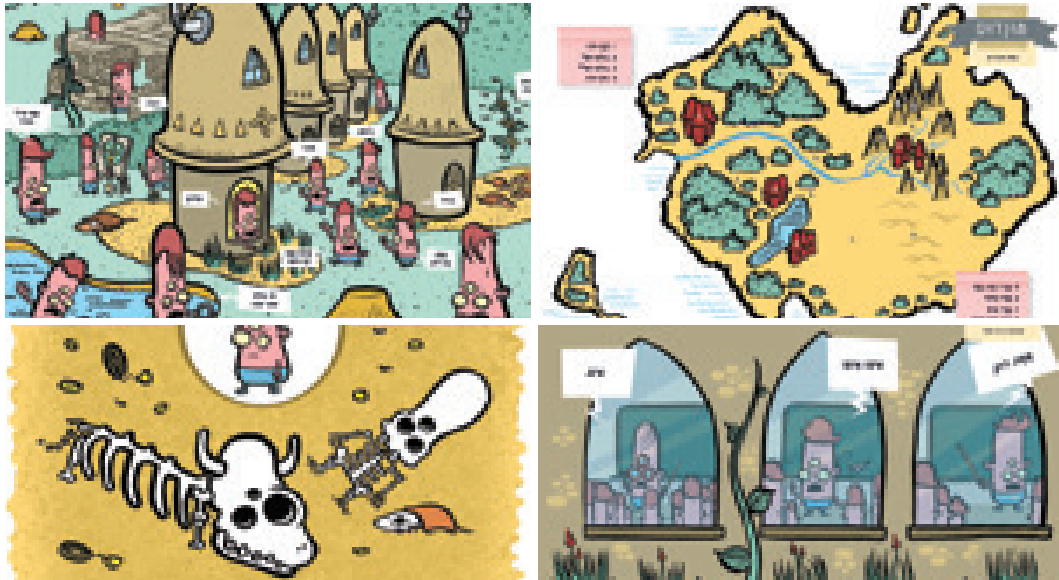
הוועדה מקדמת את הרעיון של רישות כלל הספריות האוניברסיטאיות במערך מתואם, אפקטיבי וזול, המאפשר שירותי השאלה בין-ספרייתיים. הוועדה עובדת עם הוועדה המתמדת של מנהלי הספריות האוניברסיטאיות ומייעצת לה. בשנה האחרונה נכתב מסמך המפרט את התוכנית ואת התקציב הנדרש, והתקיימו פגישות לקידום הנושא. חברי הוועדה הם פרופ' תמי גיגר – יו"ר, פרופ' אלישבע באומגרטרן, פרופ' ערן בוכבינדר ופרופ' עמית ברנשטיין.

ועדת הכנסת

הוועדה מקיימת קשר עם ועדת המדע ועם ועדת החינוך בכנסת כדי לשפר את הקשר עם קובעי המדיניות. הוועדה גם מקדמת שיתוף פעולה עם מרכז המחקר והמידע של הכנסת. חברי הוועדה הם ד"ר קרן וינשל – יו"ר, פרופ' נעם אליעז, ד"ר מיכל בר-אשר סיגל, ד"ר נטשה גורדינסקי, ד"ר ספי הנדלר, ד"ר אודי זומר ופרופ' דן פאר.

ועדת משחק החשיבה Expedition Mundus (המסע אל מונדוס)

הוועדה מקדמת את הטמעת המשחק במערכת החינוך. המשחק הובא מהולנד, ומטרתו לחשוף ילדים מגיל שמונה לעקרונות המחקר במדעים המדויקים, מדעי הטבע, מדעי הרוח ומדעי החברה. המשחק תורגם לעברית, וועדת המשחק הכשירה את המנחים במכון דוידסון כיצד להנחותו בבתי הספר. לאחר מכן, ובשיתוף מכון דוידסון, הוחל בהפצת המשחק בתוכניות המצטיינים בבתי ספר. גם חברי הוועדה מנחים מורים ותלמידים וכן מפקחים של משרד החינוך ברחבי הארץ. בימים אלו החל תרגום המשחק לערבית. חברי הוועדה הם פרופ' עודד הוד – יו"ר, פרופ' השאם אבו־ריא, פרופ' אבי צדוק ופרופ' מאיה שולדינר.

לוחות מתוך המשחק

ועדות נוספות פועלות במסגרת האקדמיה הצעירה, ובהן ועדת אתיקה בפרסומים מדעיים, ועדת MD/PhD, ועדת תקנון, ועדת מאגר מידע וועדת שאלון מדענים צעירים.

במפגש הסתיו, שהתקיים בספטמבר 2017 בזיכרון יעקב, הגיע שר המדע והטכנולוגיה אופיר אקוניס להיפגש עם החברים. הם שיתפו אותו בפעילות האקדמיה הצעירה ושמעו ממנו על פעילות משרדו. בפגישה הוזכר שיתוף הפעולה החשוב של האקדמיה הצעירה עם משרד המדע והטכנולוגיה בשנים האחרונות. השר הזמין את האקדמיה וחבריה להמשיך ליזום פעילויות ומסגרות משותפות עם משרדו והעניק לחברים ספר שיצא בעקבות תערוכת המדע בשדה התעופה בן־גוריון, שאותה יזמה האקדמיה הצעירה בשיתוף עם משרד המדע והטכנולוגיה בשנת 2017.

במישור הבינ־לאומי האקדמיה הצעירה שוקדת על בנייתם וביסוסם של שיתופי פעולה. היא נהנית מנציגות ב־GYA (Global Young Academy) – פרופ' מונא חורי־כסאברי חברה בגוף חשוב זה ומקיימת קשר אמיץ עם אקדמיות צעירות לאומיות ברחבי העולם.

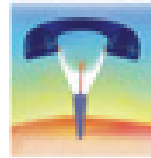
חברי וחברות האקדמיה הצעירה:

- פרופ' השאם אבריריא, בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה
- פרופ' ניסים אוטמזגין, החוג ללימודי אסיה, האוניברסיטה העברית בירושלים
- פרופ' ליאת איילון, בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת בר-אילן
- פרופ' נעם אליעז, המחלקה למדע והנדסה של חומרים, אוניברסיטת תל אביב
- פרופ' אלישבע באומגרטן, החוג להיסטוריה והחוג להיסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו, האוניברסיטה העברית בירושלים
- פרופ' ערן בוכבינדר, המחלקה לפיזיקה כימית וביולוגית, מכון ויצמן למדע
- ד"ר מיכל בר-אשר סיגל, המחלקה למחשבת ישראל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
- פרופ' עמית ברנשטיין, החוג לפסיכולוגיה, אוניברסיטת חיפה
- פרופ' אילת ברעם-צברי, הפקולטה לחינוך למדע וטכנולוגיה, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
- ד"ר נטשה גורדינסקי, החוג לספרות עברית והשוואתית, אוניברסיטת חיפה
- פרופ' אורן גזל-אייל, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת חיפה
- פרופ' תמי גיגר, הפקולטה לרפואה, אוניברסיטת תל אביב
- פרופ' נירית דודוביץ, המחלקה לפיזיקה של מערכות מורכבות, מכון ויצמן למדע
- ד"ר ספי הנדלר, הפקולטה לאמנויות, אוניברסיטת תל אביב
- פרופ' תומר וולנסקי, בית הספר לפיזיקה ולאסטרונומיה על שם סקלר, אוניברסיטת תל אביב
- ד"ר קרן וינשל, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים
- ד"ר אודי זומר, החוג למדע המדינה, אוניברסיטת תל אביב
- פרופ' מונא חורי-כסאברי, בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית בירושלים
- פרופ' ערן יהב, הפקולטה למדעי המחשב, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
- פרופ' רון מילוא, המחלקה למדעי הצמח והסביבה, מכון ויצמן למדע
- פרופ' דן פאר, המחלקה לביולוגיה של התא ואימונולוגיה, אוניברסיטת תל אביב
- פרופ' יובל פלדמן, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר-אילן
- פרופ' אבי צדוק, הפקולטה להנדסה, אוניברסיטת בר-אילן
- פרופ' תמר ציגלר, המחלקה למתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים
- פרופ' ליאת קוזמא, החוג ללימודי האסלאם והמזרח התיכון, האוניברסיטה העברית בירושלים
- פרופ' מאיה שולדינר, המחלקה לגנטיקה מולקולרית, מכון ויצמן למדע
- ד"ר יעל שטרנהל, החוג להיסטוריה, אוניברסיטת תל אביב
- פרופ' מיכל שרון, המחלקה למדעים ביומולקולריים, מכון ויצמן למדע

עוד על אודות "האקדמיה הישראלית הצעירה" אפשר לקרוא באתר: www.young.academy.ac.il

7.2 < מרכז הקשר לחוקרים ישראלים

מרכז הקשר נועד לסייע לחוקרים ישראלים העובדים או לומדים בחו"ל לקשור קשרים ולמצוא משרה הולמת בישראל כדי שיוכלו לחזור ארצה ולהשתלב בקהילה המדעית הישראלית. מרכז הקשר מסייע גם למדענים עולים להיקלט

ISRAEL ACADEMY'S
CONTACT CENTER
מרכז הקשר
האקדמיה למדעים

במחקר ובהוראה בישראל. המרכז מטפל בחוקרים מכל תחומי הדעת האקדמיים, ובכללם מדעי הרוח והחברה. בין היתר פועל המרכז להביא לפני מקבלי ההחלטות וקובעי המדיניות את הצרכים והקשיים שעומים מתמודדים החוקרים. כיום רשומים במאגר מרכז הקשר יותר מ-3,500 חוקרים וחוקרות, מרביתם חיים בחו"ל ומעוניינים לשוב לישראל, ומקצתם רשומים במאגר לצורך שמירה על קשר. כ-75% מהרשומים במאגר הם בעלי תואר PhD וכ-20% הם דוקטורנטים. שליש מהחוקרים במאגר הם מתחומי מדעי החיים והרפואה, שליש מתחומי המדעים המדויקים ומדעי ההנדסה, ושליש – מתחומי מדעי הרוח והחברה. זו עתודת הסגל האקדמי במערכת המחקר בישראל!

מאז הקמתו במאי 2007 עד סוף שנת 2017 סייע מרכז הקשר ל-857 חוקרים וחוקרות למצוא תעסוקה באוניברסיטאות, ולרבים נוספים במסגרות שונות – מכללות אקדמיות, מכוני מחקר, משרדי ממשלה והתעשייה. בשנה האחרונה בלבד השתלבו בסיוע מרכז הקשר 119 חוקרים וחוקרות במשרות באוניברסיטאות, מהם 54 כחברי סגל ו-65 כבתר-דוקטורנטים. בשנת 2017 פרסם המרכז 307 משרות, ובהן 209 משרות באוניברסיטאות והשאר במכללות ובמכוני המחקר. יותר מ-50% מהמשרות באוניברסיטאות אוישו בסיוע מרכז הקשר.

בכל שנה, בעת חופשת החורף בחו"ל, חוקרים ישראלים מחפשי עבודה מגיעים ארצה כדי להתראיין למשרות בישראל. מרכז הקשר מנצל הזדמנות זו לקיים בבית האקדמיה כינוס שנתי ויריד תעסוקה, ובו נפגשים החוקרים עם נציגי המוסדות להשכלה גבוהה, חברות הייטק וביוטק ועם גורמים ציבוריים המטפלים בהשבת אקדמאים. לכינוס וליריד מגיעים גם חוקרים שכבר חזרו ארצה ועוד לא מצאו משרות מתאימות.

השנה התקיים הכינוס השנתי השמיני של מרכז הקשר. המרצה האורח היה ד"ר יוסי ורדי, ממובילי תחום המרשתת וחברות ההזנק בישראל. בהרצאתו הוא דיבר על תרומת האקדמיה לתעשייה בישראל.

פאנל בהנחיית פרופ' מוטי שגב, בהשתתפות יוסי ורדי וחוקרים שנקלטו בחזרה בישראל באוניברסיטאות שונות

חבר האקדמיה פרופ' מוטי שגב מהטכניון, שחזר לישראל לאחר משרת פרופסור באוניברסיטת פרינסטון, הרצה על "להיות מדען בישראל". חבר האקדמיה הצעירה הישראלית פרופ' רועי קישוני הרצה על המעבר ממשרת פרופסור בהרוורד למשרת פרופסור בטכניון. לאחר מכן התקיים פאנל בהשתתפות חוקרים שחזרו למגוון משרות מחקר באוניברסיטאות. הם נתנו עצות מעשיות לחוקרים שיוצאים להשתלמות בתר־דוקטורט בחו"ל ולאילו המתכננים את חזרתם ארצה. לפני המפגש התקיים יריד התעסוקה השנתי, והשתתפו בו 45 מוסדות מחקר באקדמיה ובתעשייה וגופים לאומיים המסייעים בקליטה.

ירידי התעסוקה הם הזדמנות נדירה לחוקרים מבקשי משרות להיפגש עם נציגי המוסדות והחברות פגישות אישיות ובמקום אחד במרוכז, להציג את עצמם ולקבל תשובות על שאלותיהם האישיות. במהלך השנים הוכיחו ירידי התעסוקה את יעילותם בקשירת קשרים, בשבירת הקרח ובהנעת תהליכים, שפעמים רבות תורמים לקליטה מוצלחת במקומות העבודה.

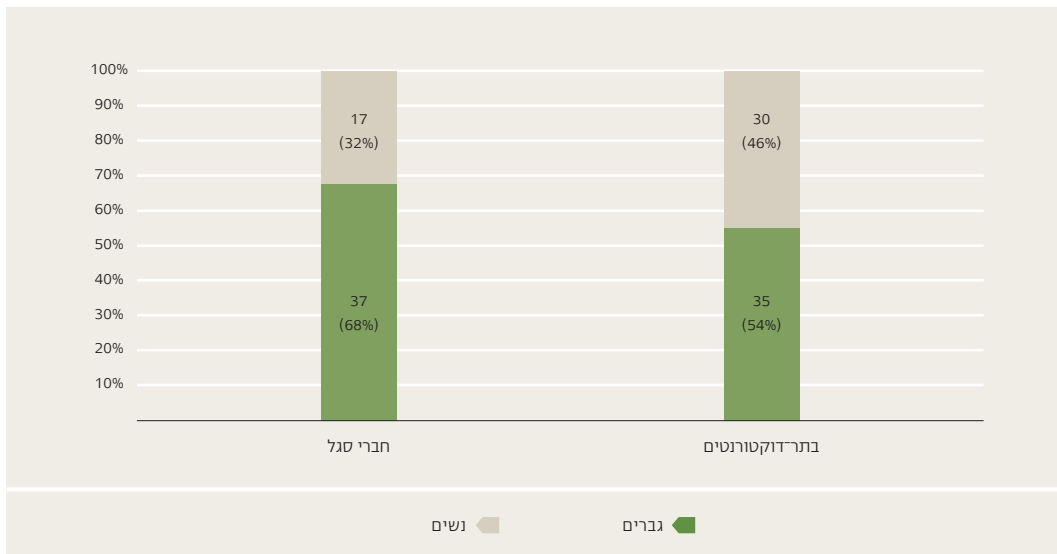

יריד התעסוקה באקדמיה למדעים

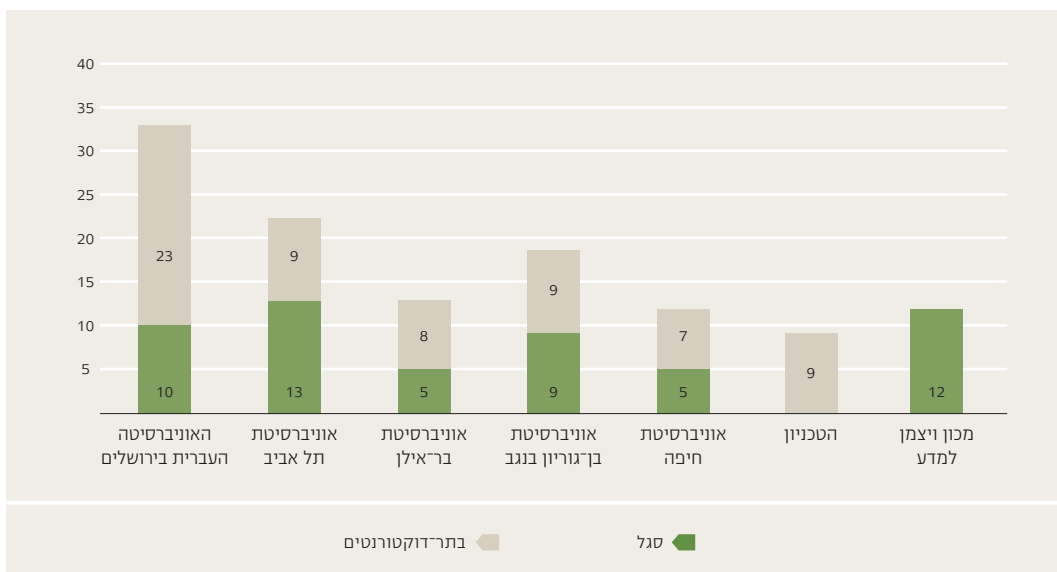
אמצעי נוסף ליצירת קשרים ולמציאת משרות סגל שיאפשרו את החזרה ארצה הוא הבאת חוקרים צעירים מצטיינים להצגת עבודתם בכינוסים מדעיים בישראל. בכינוסים ניתנת להם ההזדמנות לחשוף את מחקרם ופועלם המדעי, לקשור קשרים אישיים ולהתראיין למשרות. בשנת 2014 הביא מרכז הקשר עשרים חוקרים לכינוס אילנית במדעי החיים, וכולם נקלטו בארץ במשרות באקדמיה ובתעשייה. לאור ההצלחה הגדולה הביא מרכז הקשר 17 חוקרים נוספים לכינוס אילנית בשנת 2017. מרכז הקשר פעל גם להבאת שמונה חוקרים ישראלים השוהים בחו"ל להכשרת הבתר־דוקטורט שלהם לקונגרס FEBS (Federation of European Biochemical Societies) למדעי החיים שהתקיים בספטמבר 2017 בירושלים. מרכז הקשר דואג לעלויות הבאת החוקרים הצעירים ושהייתם בארץ. במסגרת קונגרס FEBS קיים מרכז הקשר מפגש מיוחד בהשתתפות דקנים ויושבי ראש ועדות חיפוש בתחומים מדעי החיים והרפואה של כל אוניברסיטאות המחקר. במושב שהתקיים במפגש השתתפו כארבעים צעירים – חוקרים ישראלים ועולים חדשים. בת־שבע שור, מנהלת מרכז הקשר, הסבירה בו על היתרונות בהרשמה למרכז הקשר, ומוניקה לב־כהן, מנכ"לית ארגון Science Abroad, סיפרה על יתרונות ההרשמה לארגון בזמן ההשתלמות בחו"ל. לאחר מכן התקיים פאנל של נציגי המוסדות, ובו הם תיארו את הליך הקבלה לסגל המוסדות והציגו היבטים מועילים להגשת המועמדות.

השנה שודרג אתר מרכז הקשר, ובאמצעותו מעודכנים החוקרים עדכון שוטף במידע על משרות בתחומי המחקר שלהם דרך לוחות מודעות אישיים המותאמים להם לפי התחומים האקדמיים שבהם הם נרשמו, נוסף על לוח המשרות הכללי שמופיע באתר. האתר מספק לחוקרים מידע כללי ושימושי. עוד הועלו לאתר מרכז הקשר סיפורי הצלחה נוספים של חוקרים שנקלטו בארץ באקדמיה ובתעשייה. ניסיונם החיובי משמש עידוד רב למחפשי העבודה.

חלוקה מגדרית של הנקלטים במוסדות האקדמיים בשנת הפעילות 2017

חברי סגל ובתרדוקטורנטים שנקלטו במוסדות אקדמיים בשנת 2017

7.3 < היזמה למחקר יישומי בחינוך

הסכם תלת-שנתי עם משרד החינוך וקרן יד הנדיב

ביולי 2017 הוחלט על שיתוף פעולה מתמשך בין משרד החינוך, לאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים ולקרן יד הנדיב. החלטה זו מבססת את תפקידה של היזמה למחקר יישומי בחינוך כמי שמעמידה לרשות מקבלי החלטות בחינוך ידע מדעי עדכני ומבוקר. ידע כזה חיוני לגיבוש מושכל של מדיניות ולתכנון מיטבי של התערבויות לשיפור הישגי החינוך בישראל. במסגרת שיתוף הפעולה הוגדרו שלושה ערוצי פעילות מרכזיים: ועדות מומחים (קונצנזוס), קבוצות עבודה ופעילות להנגשת ידע מחקר-יישומי.

בעקבות שיתוף הפעולה גדל היקף הפעילות ביזמה, ועימו התרחב גם כוח האדם ונוספו שלושה אנשי צוות חדשים: שתי מרכזות אקדמיות וחוקר. כמו כן הפך משרד החינוך למממן העיקרי של היזמה.

ד"ר אביטל דרמון פרשה לגמלאות וד"ר תמי חלמיש-אייזנמן מונתה למנהלת

השנה סיימה ד"ר אביטל דרמון את תפקידה כמנהלת היזמה ופרשה לגמלאות. ד"ר דרמון ייסדה את היזמה בשנת 2003 ומאז עמדה בראשה. משנת 2010 היזמה פועלת כיחידה של האקדמיה הלאומית למדעים, ועל פי התיקון לחוק האקדמיה היא מנהלת את פעולות הייעוץ שהאקדמיה נותנת בתחום החינוך לממשלה ולרשויות שונות. ד"ר תמי חלמיש-אייזנמן נבחרה לנהל את היזמה והחלה את עבודתה בחודש ספטמבר 2017. קודם לכן היא נמנתה עם מייסדי קרן טראמפ והובילה את תוכניות הקרן, המתמקדות בקידום לימודי המתמטיקה והמדעים באמצעות השקעה באיכות ההוראה.

בחודשים אוקטובר עד דצמבר 2017 הוחל ביזמה תהליך פנים-ארגוני שמטרתו הייתה לעדכן את החזון והאסטרטגיה של היזמה ולהגדיר יעדים לשנת 2018. בתהליך זה חודדה החשיבות של ראיית מערכת החינוך כמרחב עשיר בגורמים המשפיעים זה על זה (משרד החינוך, מנהלי בתי ספר, ארגוני המגזר השלישי, יזמים חינוכיים ועוד). מראייה זו נגזרו שני יעדים אסטרטגיים – חיזוק קשרים ויצירת שיתופי פעולה חדשים עם גורמים שונים במערכת החינוך מתוך הפצה והנגשה של ידע ותוצרים לקהלים שונים, וכן ביסוס הרלוונטיות של היזמה כגוף מייעץ ותומך בקבלת החלטות בשדה החינוך. בשל התרחבות היזמה הודגש הצורך להגדיר את ערוצי הפעילות ולהבחין ביניהם ביתר חדות, כפי שיפורט להלן.

פעילויות היזמה

ועדות מומחים (קונצנזוס)

ועדות המומחים עוסקות באתגרים סבוכים ומתמקדות בסוגיות מהותיות המעסיקות את מערכת החינוך דרך קבע. הנחת היסוד בתהליך הלמידה של הוועדות היא שלא ניתן לספק לסוגיות אלו מענה הרמטי, ובמקום זאת יש לגבש מענה מורכב המחייב הבנה עשירה ומעמיקה של המערכת. אי לכך, כל אחת מוועדות המומחים

מורכבת מכעשרה חוקרים ממגוון דיסציפלינות ותפקידים, העוסקים בהיבטים שונים ומאירים צדדים שונים של הנושא הנבחן. ועדות המומחים פועלות בשיתוף עם הגופים המזמינים במשרד החינוך אך מקפידות על האוטונומיה והחופש האקדמי שלהן. לאחר כשלושים חודשי עבודה הוועדות מגישות לגופים הרלוונטיים במערכת החינוך דוח המציג תמונת מצב מורכבת ועדכנית של הנושא, מסקנות והמלצות יישומיות.

ועדת מומחים – 30 חודשים.
תוצר: תמונת מצב, מחקרים והמלצות למדיניות.

כיום פועלות ביזמה שלוש ועדות מומחים; שלוש החלו לפעול בשנה האחרונה:

הוועדה לניהול מיטבי של הפיתוח המקצועי וההדרכה (של מורים) במערכת החינוך

בראשות פרופ' מריו מיקולינסר

מתוך מפגש לימודי של הוועדה

פיתוח מקצועי איכותי בתחום החינוך וההוראה חיוני בשל האינטרס הציבורי בחינוך מיטבי וכן בשל הידע המצטבר במחקר על הקשר החזק בין איכות ההוראה להישגי התלמידים בכל המדדים.

הוועדה מתמקדת בכמה סוגיות מרכזיות, כגון מערכות תמריצים נהוגות והמדדים להצלחתן, כלים להערכה,

היחס בין פיתוח אישי לפיתוח מקצועי, הדרכה כסוג של פיתוח מקצועי וכן האיזון בין התמקצעות דיסציפלינרית לגנרית. עד כה קיימה הוועדה פגישות אישיות עם גורמים במשרד החינוך ושלושה מפגשים לימודיים רחבים: המפגש הראשון עסק בשרשרת הפיתוח המקצועי וההדרכה במשרד החינוך; המפגש השני התמקד ברשויות מקומיות, ברשתות חינוכיות ובארגוני המגזר השלישי; במפגש השלישי הוצגו תוכניות ומודלים של פיתוח מקצועי בהוראה ובתחומי עיסוק אחרים. בתקופה הקרובה תפעל הוועדה לשמיעת ה"שטח" – ללמידה מחוויותיהם ומניסיונם של מורים ומנהלים בנושא. המסמך המסכם צפוי להתפרסם בקיץ-סתיו 2019.

הוועדה להתאמת תוכניות הלימודים וחומרי לימוד למאה העשרים ואחת

בראשות פרופ' ענת זוהר

המאה העשרים ואחת מתאפיינת בשינויים מהירים בתחומי חיים רבים, ובהם שינויים טכנולוגיים ושינויים בדרישות מבוגרי מערכות החינוך במדינות המערב. הציפייה ממערכת החינוך משתנה בהתאם: מציפייה להנגשת ידע שחשיבותו מוסכמת – לציפייה לטיפוח אזרחים שיהיו מסוגלים לפעול באופן מיטבי, בשבילם ובשביל החברה, מתוך התמודדות עם תנאים המשתנים במהירות. מטרת הוועדה היא לבחון מה ניתן ללמוד מהמחקר שנעשה ומהניסיון המעשי על התאמת חומרי לימוד של תוכנית הלימודים הממלכתית ושל תוכניות הלימודים במקצועות השונים לתנאים המשתנים של המאה העשרים ואחת.

עד כה קיימה הוועדה שלושה מפגשים לימודיים: המפגש הראשון עסק בידע עדכני על למידה והוראה מההיבטים של מדעי המוח ורכישת שפה וחינוך; המפגש השני עסק במגמות עכשוויות ועתידיות בכלכלה ובחברה בישראל; המפגש השלישי עסק בתוכניות לימודים בחברה מרובת מרכזים תרבותיים. המסמך המסכם צפוי להתפרסם בקיץ 2019.

הוועדה לטיפוח מיומנויות חברתיות-רגשיות במערכת החינוך

בראשות פרופ' רמי בנבנישתי

טיפוח של מיומנויות חברתיות-רגשיות (SEL) נחשב כיום נדבך חשוב ובלתי נפרד מתהליכי חינוך ולמידה, בין השאר בשל התפתחויות טכנולוגיות מואצות ושינויים תרבותיים וחברתיים המאפיינים את המאה העשרים ואחת. הקניית מיומנויות אלה ורכישתן אמורות להשתקף בשיפור הישגים לימודיים, בתפקוד חברתי חיובי, ביכולת הסתגלות למצבים מורכבים ובהפחתת בעיות התנהגות ומצוקה רגשית.

הוועדה עוסקת בכמה סוגיות מרכזיות: מהן המוטיבציות העיקריות לטיפוח מיומנויות חברתיות-רגשיות בארץ ובעולם? מהן ההשלכות האפשריות של למידת מיומנויות? אילו התאמות נעשות לשכבות הגיל השונות ולקבוצות חברתיות ותרבותיות? האם יש לבחור את המיומנויות החברתיות והרגשיות שעל מערכת החינוך לקדם ולטפח? ואם כן – כיצד ניתן לעשות זאת? אילו שיטות הוראה נמצאו מועילות לטיפוח מיומנויות אלו? עד כה התקיימו שני מפגשים של הוועדה, ובהם נדונו הסוגיות המרכזיות שבהן תתמקד הוועדה. במפגשים אלה השתתפו גם נציגים של הגופים המזמינים במשרד החינוך. המסמך המסכם צפוי להתפרסם באביב 2020.

קבוצות עבודה

קבוצות העבודה מוקמות לשם גיבוש תוצר קונקרטי הנדרש לקביעת מדיניות או מימושה, למשל מדד, כלי הערכה או יום עיון. קבוצות אלו משלבות אנשי מטה ושטח במשרד החינוך עם חוקרים המתמחים בנושא. בתהליך הנמשך בדרך כלל 8-15 חודשים החוקרים מציגים נקודת מבט תאורטית וביסוס מחקרי התורמים לפיתוח התוצר המבוקש, ואנשי המטה והשטח מציגים את נקודת המבט היישומית ומציפים את האילוצים הקיימים. מתוך דיון התוצר נבנה במשותף.

קבוצת עבודה ולמידה - 8-14 חודשים.
תוצר ישומי: מדד, כלי, תוכנית לימודים כנס וכדומה.

כיום פועלת במסגרת היזמה קבוצת עבודה אחת שהוקמה לצורך פיתוח נוסחה מיטבית של מדד גיוון חברתי-כלכלי (אינטגרציה) בבתי ספר בישראל. עד כה ערכה הקבוצה שני מפגשים בהרכב מלא ושלושה מפגשים בהרכב מצומצם. במפגשים נבחנו נוסחאות שונות של מדד הגיוון החברתי-כלכלי וכן האפשרויות לבחירת הנתונים שעליהם יחולו הנוסחאות הללו (השתכרות הורים, השכלת ההורה המשכיל ביותר, מדד הטיפוח של משרד החינוך וכדומה). כמו כן נבחנו האפשרויות לשינופי פעולה עם מהלכים דומים המתקיימים בתוך משרד החינוך ומחוצה לו. לבסוף נבחרו שתי נוסחאות, ועליהן יבוצעו סימולציות אגב שימוש בנתוני משרד החינוך כדי לבחון את התוקף ואת המהימנות של המדד המוצע.

הנגשת ידע מחקר־יישומי תומך־מדיניות

בערוץ פעולה זה היזמה מתמודדת עם אתגר קונקרטי שקיימים בעניינו דרכי פעולה וידע בארץ ובעולם. את העבודה מזמינים בעל תפקיד (מנכ"ל למשל) או אגף מסוים במשרד החינוך לפי צורך נקודתי. בהמשך, גם בעלי עניין מחוץ למשרד החינוך יוכלו להזמין פעילות מסוג זה.

הנגשת ידע מחקר־יישומי תומך־מדיניות - 3-4 חודשים.
תוצר: מסמך מותאם אישית לצרכים של מפתח תוכנית עבודה או מהלך התערבותי.

חוקר מטעם היזמה מבצע את תהליך הלמידה בהתייעצות עם גורמים רלוונטיים ובשמירה על קשר עם הגורם המזמין. כל תהליך מלווה בסמכות אקדמית של חוקר מלווה. לערוץ

הפעילות החדש מוקמת בימים אלו ועדה מלווה בראשות פרופ' נח לוי אפשטיין, חבר ועדת ההיגוי של היזמה. תפקידיה העיקריים של הוועדה הם לתמוך בפיתוח תורת העבודה של התחום ומנגנוני הבקרה המקצועיים בו, ליצור קשר עם חוקרים מובילים בארץ ובעולם ולהגיב מעת לעת על התוצרים. התוצר הוא מסמך קצר, המותאם לצורכי המזמין, לפעולות ולהחלטות העומדות לפתחו. המסמך מציג תמונת מצב מחקרית או השוואת מדיניות הנהוגה בעולם בסוגיה הנדונה. מסמך כזה מאפשר דיון מושכל בסוגיה ממוקדת וקבלת החלטות קונקרטיות בטווח הקרוב.

נכון לעכשיו היזמה פועלת בערוץ זה בסוגיות מגוונות, כגון הדרך היעילה להפעיל עבודות חקר רבת־תחומיות בצוותים במקצועות הטכנולוגיה; שילוב מחוננים בכיתה הטרונגנית (הכשרת מורים להוראה דיפרנציאלית, קוריקולום אפשרי); השוואה בין תוכניות לימודים בבילוגיה; ניהול יעיל ומערכות בקרה על מורי מורים; הפעלה יעילה של תומכי הוראה בכיתות לצד מורים.

לצד הפעילויות בשלושת הערוצים שתוארו ערכה היזמה בשנה החולפת כמה אירועי למידה עם מומחים מחו"ל בנושא טיפוח קשרים יעילים בין אנשי מחקר, מדיניות ופרקטיקה וכן בתחומי התוכן הרלוונטיים לפעילויות היזמה. במפגשים אלו השתתפו חוקרים, אנשי מטה ואנשי שטח במשרד החינוך ונציגי ארגונים מהמגזר השלישי ומקרנות פילנתרופיות. מפגשים אלו תורמים לביסוס הרלוונטיות של היזמה למגוון גורמים הפועלים במערכת החינוך.

מפגש עם פרופ' לי שולמן (Prof. Lee Shulman) – במסגרת עבודת הוועדה לניהול מיטבי של הפיתוח המקצועי וההדרכה במערכת החינוך נערך מפגש לימודי עם פרופ' (אמריטוס) לי שולמן מאוניברסיטת סטנפורד, מהחוקרים המובילים בעולם בתחום למידה מקצועית של מורים. במפגש זה, שבו השתתפו גם אנשי המקצוע המופקדים על תחום הפיתוח המקצועי וההדרכה במשרד החינוך, למדה הוועדה מניסיונו המחקרי והמעשי של פרופ' שולמן על אודות טיוב הפיתוח המקצועי באמצעות קביעת סטנדרטים והסמכה, וכן על אודות פוטנציאל הלמידה על פיתוח מקצועי ממדינות זרות ומקצועות אחרים.

מפגש עם פרופ' מייקל פויאר (Prof. Michael Feuer) – במסגרת העיסוק בשאלות של יחסי הגומלין בין המחקר למדיניות בתחום החינוך נערך מפגש למידה משותף לנציגי שלוש ועדות המומחים עם פרופ' מייקל פויאר, דקן בית הספר לחינוך באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון וחבר ועדת ההיגוי של היזמה. המפגש עסק בפוטנציאל ובאופני ההשפעה ההדדית של מחקר ופילנתרופיה על קביעת מדיניות בכלל ובתחום החינוך בפרט.

מפגש עם משלחת מטעם ה-NIE (National Institute of Education Singapore) – מערכת

החינוך בסינגפור נחשבת אחת מהמוצלחות בעולם מבחינת הישגי התלמידים בה. במפגש הוצגו מאפייני מערכת החינוך של סינגפור על נקודות החוזק והאתגרים העומדים לפתחה. כמו כן הוצג מערך הלמידה וההתפתחות המקצועית של מורים בסינגפור. במפגש השתתפו נציגי משרד החינוך, חוקרי חינוך ונציגים ממגוון ארגוני חינוך מהמגזר השלישי.

חוקרים ב-NIE, אנשי משרד החינוך והיזמה

הפצת פעילויותיה של היזמה

אתר המרשתת החדש של היזמה, שהושק בסוף שנת 2017, מציג לציבור מידע על כל אחת מפעילויות היזמה בהווה ובעבר וכן סיכומים מהמפגשים הלימודיים, פרסומי היזמה וכל סקירות הספרות שליוו את עבודת הוועדות. נוסף על כך, התחלנו לפעול להנגשת ידע ותוצרי עבר של ועדות היזמה לקהלים שונים של אנשי חינוך ומקבלי החלטות בתחום. בין השאר פורסמו מאמרים המסתמכים על פעילות ועדת המומחים "בין בית הספר למשפחה: קשרי מורים-הורים בסביבה משתנה". המאמרים פורסמו במגזין בעל תפוצה רחבה המיועד למורים ולאנשי חינוך. כמו כן הקמנו דף פייסבוק המעדכן בפעילויות היזמה, ואנו מגיבים לאירועים אקטואליים הקשורים בחינוך ומפנים לפעילויות ולתוצרי היזמה בהווה ובעבר.

שינויים במצבת כוח אדם

פרופ' אלכס לובוצקי הצטרף לוועדת ההיגוי של היזמה, ובה חברים: פרופ' מנחם יערי – יו"ר, אמיר אלשטיין, פרופ' שאול הוכשטיין, פרופ' נח לויין-אפשטיין, פרופ' פאדיה נאסר-אבו אלהיג'א, פרופ' מייקל פויאר, פרופ' יוחנן פרידמן ויהודית שלוי. אנו מברכים את פרופ' לובוצקי על זכייתו בפרס ישראל לשנת 2018 בתחום המתמטיקה.

באוקטובר 2017 נערך ערב פרדה והוקרה לכבוד ד"ר אביטל דרמון אשר הקימה ומיצבה את היזמה כגוף מקצועי ונטול פניות, שבכוחו לסייע ולייעץ בתהליכי עיצוב מדיניות חינוכית בישראל. בערב זה בירכו ונשאו דברים פרופ' מנחם יערי, פרופ' מייקל פויאר, גל פישר ופרופ' לי שולמן.

אנו מאחלים הצלחה לחברי הצוות החדשים ביזמה ומודים לחברי הצוות הפורשים: רננה פרנצ'בסקי אמיר – מרכזת אקדמית של ועדת המומחים לנושא ניהול מיטבי של הפיתוח המקצועי וההדרכה (של מורים) במערכת החינוך; ד"ר טלי פרידמן – מרכזת אקדמית של ועדת המומחים לנושא טיפוח מיומנויות חברתיות-רגשיות במערכת החינוך; ד"ר עדו ליטמנוביץ – חוקר בתחום הנגשת ידע מחקר-יישומי; מוריה זירעאלב – עורכת הפרסומים, שנכנסה לתפקידה עם פרישתה של עדה פלדור לגמלאות; רות ערן – המנהלת האדמיניסטרטיבית של היזמה, שנכנסה לתפקידה עם פרישתו של אורי חרוש.

פרטים נוספים על פעולת היזמה ניתן למצוא באתר: <http://education.academy.ac.il/>

7.4 < הקרן הלאומית למדע

בשנות השבעים החליטה ממשלת ישראל להקצות כספים למחקר הבסיסי בישראל על בסיס תחרותי ועל סמך מצוינות מדעית, והטילה על האקדמיה לפעול למימוש התוכנית. לשם כך הקימה האקדמיה את "הזרוע למחקר בסיסי". תקציב הזרוע החדשה, שניהלה האקדמיה, בא ממקורות ממשלתיים באמצעות ות"ת.

ISRAEL
SCIENCE
FOUNDATION

הקרן
הלאומית
למדע

בשל הגידול הניכר בהיקף פעילותה של הקרן במשך השנים הוחלט על הפיכתה לעמותה עצמאית. בכ"ה באייר תשנ"ה (25 במאי 1995) הוקמה הקרן הלאומית למדע כעמותה ונרשמה כחוק אצל רשם העמותות. בכך שונה מעמדה המשפטי של הקרן, והוחל בהפעלתה כמסגרת ארגונית עצמאית אשר שואבת את סמכותה מהקהילייה המדעית ופועלת לקידום המחקר המדעי הבסיסי. על אף היותה עמותה עצמאית, שומרת הקרן על זיקה חזקה לאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. ביטוי לכך ניתן לראות בשיתוף הפעולה בין הגופים ובכהונת נשיא האקדמיה כיו"ר מועצת הקרן. הקרן הלאומית למדע היא כיום הגוף המרכזי התומך במחקר בסיסי בישראל על סמך מצוינות מדעית בתחומי הדעת השונים ובמגוון רחב של ערוצי תמיכה.

מטרת הקרן היא להעריך הצעות למחקר בסיסי בתחומי מדעי הרוח, מדעי החברה, מדעי החיים והרפואה והמדעים המדויקים והטכנולוגיה, ולתמוך בהצעות הנבחרות בדרך של הענקת מענקי מחקר. ההצעות מוערכות ונבחרות בהליך תחרותי, על סמך מצוינות ואיכות מדעית. שיפוטן של מרבית התוכניות נעשה באמצעות תהליך שיפוט דואלי שכולל ועדות מקצועיות וסיקור עמיתים. כ-98% מתקציב הקרן לשנת תשע"ח הם הקצבת ות"ת; שני האחוזים הנותרים באים מתרומות ישירות, מפרסים, מקרנות מיועדות ומקרנות שונות שהאקדמיה מנהלת.

בשנת תשע"ח פועלת הקרן בתקציב של קרוב ל-660 מיליון ש"ח בכל מסלולי המענקים, ובהם אלה:

< **תוכניות הליבה:** תוכניות הממומנות מדי שנה מתקציב הליבה, פתוחות להגשה לכל תחומי הדעת ואינן ממוקדות בנושא מסוים.

< **תוכניות ייעודיות:** תוכניות הממומנות מתקציב תוספתי, מיועדות לקהל חוקרים מסוים או לנושא מסוים, ובדרך כלל מוגבלות בזמן.

במסגרת תוכניות הליבה מממנת הקרן 1,968 מענקי מחקר אישיים באוניברסיטאות ובמוסדות מחקר אחרים, 6 מוקדי מחקר ו-25 מענקי מחקר בתוכנית ביכורה. כמו כן תומכת הקרן במסגרת זו ברכישת ציוד מחקרי מתקדם באוניברסיטאות, בהוצאה לאור של ספרים בתחומי מדעי הרוח וכן בקיום סדנאות מחקר בין-לאומיות.

נוסף על תוכניות ליבה אלה מפעילה הקרן גם תוכניות ייעודיות לקידום המחקר בתחומים ספציפיים, או שמועדות לקבוצות אוכלוסייה מסוימות של חוקרים:

< תוכנית מורשה למחקר ביורפואי – מופעלת בשיתוף קרן מורשה (Legacy Heritage Fund) ותורמים ישראלים לעידודו ולחיזוקו של המחקר הבסיסי והקליני בתחומים של מחלות ניווניות של מערכת העצבים והפרעות גנטיות.

< מענקי מחקר לרופאים-חוקרים בבתי החולים.

< תוכנית לעידוד מחקר בתחום תחליפי נפט לתחבורה.

< תוכנית למלגות השתלמות בתר-דוקטורט במדעי החברה.

< תוכנית להשתתפות בנגישות לתשתיות המרכז לרפואה מותאמת אישית.

< תוכנית למרכזי מצוינות ללמידה משמעותית.

< תוכנית מרכזי המצוינות I-CORE – פרי יוזמת הוות"ת וממשלת ישראל, תוכנית המשלבת חיזוק של מצוינות מחקרית, הקמת תשתיות מחקר חיוניות וקליטת מדענים חדשים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל. התקציב הכולל לתוכנית הוא 1.35 מיליארד ש"ח. במסגרת שני מחזורי ההגשה אושרו 16 מרכזים, ועד כה נקלטו בהם 94 חוקרים חדשים. המרכזים יזמו מספר רב של כינוסים בין-לאומיים, סדנאות וקורסי קיץ המיועדים לתלמידי מחקר מהארץ ומחול"ל ותמכו באלה.

< זה מכבר הרחיבה הקרן את פעילותה הבין-לאומית, והיא משתפת פעולה עם קרנות מחקר שונות לקידום פעילות מדעית משותפת בין חוקרים ישראלים לבין חוקרים מחול"ל. בקרנות אלו נכללות הקרן הלאומית למדעי הטבע בסין (National Natural Science Foundation of China – NSFC), מועצת המענקים האוניברסיטאית בהודו (University Grants Commission – UGC), המכון הקנדי לחקר הבריאות, המרכז הבין-לאומי למחקר ופיתוח בקנדה וקרן עזריאלי (IDRC and the Azrieli Foundation – CIHR), הקרן הלאומית למחקר בסינגפור (NRF), האגודה היפנית לקידום המדע (JSPS) ומכון ברוד (Broad Institute). < הקרן שותפה ב-GRC (Global Research Council), והיא פעילה בהנהגה האירופית האזורית של הארגון לצד Science Europe.

פרטים נוספים על פעולת הקרן הלאומית למדע מובאים בדוח השנתי של הקרן לשנת תשע"ח ובאתר הקרן: www.isf.org.il

7.5 < תל"מ - הפורום לתשתיות לאומיות למחקר ולפיתוח

מטרות פורום תל"מ לתאם בין הגופים המרכיבים אותו בנושאי מחקר ופיתוח, לקיים התייעצויות, לאגם משאבים מתקציבי הגופים האלה ולקבוע אחריות ביצוע של אחד או יותר מגופי הפורום בנוגע לקידום תשתיות מחקר ופיתוח לאומיות. הפורום הוקם ביוזמת האקדמיה בשלהי שנת תשנ"ז (1997), והוא פועל בסיוע השירותים המנהליים של הרשות לחדשנות. בפורום שותפים יו"ר ות"ת במועצה להשכלה גבוהה, המדען הראשי במשרד הכלכלה, מנכ"ל משרד המדע והטכנולוגיה, ראש מפא"ת במשרד הביטחון, סגן ראש אגף התקציבים במשרד האוצר ונציג האקדמיה, המשמש יו"ר הפורום – לשעבר נשיאת האקדמיה פרופ' רות ארנון (היו"ר המייסד של הפורום הוא פרופ' יעקב זיו). בתקופה הקרובה יחליף פרופ' שמעון אולמן את פרופ' ארנון.

ערוצי התמיכה במחקר ופיתוח (מו"פ) ממקורות לאומיים בישראל קיימים בעיקר במסגרות אלה:

1. מחקר בסיסי איכותי המנוהל ומתוקצב על יסוד עקרונות תחרותיים
2. מו"פ מגזרי (חקלאות, תעשייה, ביטחון ועוד) המנוהל ומתוקצב על יסוד צרכים וצפי ליישומים מוגדרים

השותפים בתל"מ סבורים כי מלבד ערוצים אלה יש צורך לתמוך מעת לעת בהקמת תשתיות מו"פ בתחומים שונים. לעיתים תשתיות מו"פ אלה אינן נופלות בתחום אחריותו הבלעדית של אחד מגורמי התמיכה במו"פ. בחינה מקצועית של ההצעות והדרכים להקמת תשתיות לאומיות כאלה נעשית אפוא בפורום תל"מ, שממליץ גם על דרך האיגום התקציבי המתאימה מתוך תקציבי מרכיבי הפורום (וגופים מעוניינים אחרים) וכן על הגופים שיהיו אחראים לביצוע ולבקרה במסגרת התקציבית שנקבעה.

עם השנים החליט פורום תל"מ על איגום משאבים וביצוע מיזמים מדעיים וטכנולוגיים בהיקף כולל של מאות מיליוני דולרים. ואלה המיזמים העיקריים:

1. השתתפות שנתית של ישראל במתקן הסינכרוטרון האירופי (ESRF) – בהיקף כולל של 10 מיליון דולר
2. מיזם אינטרנט 2 (תקשורת רחבת פס מהדור השני) – בהיקף של 38 מיליון דולר
3. מאיץ חלקיקים במרכז למחקר גרעיני שורק (SARAF) – בהיקף של 25 מיליון דולר
4. רכישת ציוד כבד למחקרים בננוטכנולוגיה – בהיקף של 11 מיליון דולר
5. הקמת מרכז מחקר לננוטכנולוגיה בטכניון – בהיקף של 78 מיליון דולר
6. הקמת מרכזי מו"פ לננוטכנולוגיה ולננו-מדע בעוד חמש אוניברסיטאות מחקר – בהיקף כולל של 142.5 מיליון דולר
7. הקמת מרכזי ציוד לשירות המו"פ הביוטכנולוגי – בעלות של 10 מיליון דולר
8. הקמת תשתית לרשת "גריד" לאומית (למינוף משאבי המחשוב) – בעלות של 2.6 מיליון דולר
9. רכישת ציוד למו"פ בתאי גזע – בעלות של 10 מיליון דולר
10. הקמת מאגר/בנק רקמות לאומי – בעלות של 8.9 מיליון דולר
11. פוטוניקה מתקדמת – בעלות של 56 מיליון דולר
12. חקר המוח – בעלות של 25 מיליון דולר

בשנים האחרונות פעלו שתי ועדות בדיקה מקצועיות: הראשונה – לבדיקת הצעת ות"ת בדבר הצורך והאפשרות להקים תשתית לעכברים מהונדסים גנטית, בראשות פרופ' אהרן צ'חנובר; השנייה – לבדיקת הצעת המדען הראשי במשרד הכלכלה בדבר הצורך והאפשרות להקים מאגר גנומי/קליני, בראשות פרופ' מישל רבל.

לאחר בדיקתן הגישו הוועדות את מסקנותיהן והצעות: ההצעה הראשונה – של ות"ת – לא אושרה בשל אי-התאמה לאינטרסים של חברי הפורום, והיא מטופלת כיום במסגרת ות"ת; ההצעה השנייה – של המדען הראשי במשרד הכלכלה – אושרה עקרונית. בימים הקרובים מתכוונים חברי הפורום לחתום על הסכם בין-משרדי לשיתוף פעולה בנושא זה. על פי התכנון, המאגר יוקם בעלות של כ-67 מיליון דולר, במסגרת מיזם "פסיפס" לרפואה מותאמת אישית, בהשתתפותם של משרד הבריאות והמשרד לשוויון חברתי.

ערב הבאת דוח זה לדפוס החליט הפורום להקים ועדת בדיקה מדעית טכנולוגית נוספת, לבחינת הצעת ות"ת להקמת תשתית למדע וטכנולוגיה קוונטיים.

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
THE ISRAEL ACADEMY OF SCIENCES AND HUMANITIES

27.12.1949

בשנת 1949 הוקמה האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
כמוסד חוקרי המדעים והאנושיות של מדינת ישראל.
The Israel Academy of Sciences and Humanities was established
in 1949 as the national academy of sciences and humanities of the State of Israel.

23.2.1960

בשנת 1960 הוקמה האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
כמוסד חוקרי המדעים והאנושיות של מדינת ישראל.
The Israel Academy of Sciences and Humanities was established
in 1960 as the national academy of sciences and humanities of the State of Israel.

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
The Israel Academy of Sciences and Humanities